

**การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดวิเคราะห์และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง
วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์**

**A Study of Learning Achievement, Analytical Thinking Skill and Group Working
Behavior in the Subject of Civic Culture and Social Life in the Social Studies,
Religion and Culture Learning Strand of Grade 6 Students' Based on Constructivist
Learning Approach**

ณัฐกานต์ เจริญกุล¹⁾ และ นิลมนี พิทักษ์²⁾

Nattakarn Charoenkul¹⁾ and Nilmanee Pitak²⁾

¹⁾ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Curriculum and Teaching, Faculty of Educational , Khon Kean University

²⁾ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Department of Curriculum and Teaching, Faculty of Educational , Khon Kean University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ให้นักเรียนร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) ศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียน การสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ให้นักเรียนร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไป 3) ศึกษาพฤติกรรม การทำงานกลุ่มของนักเรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ให้นักเรียนร้อยละ 70 ผ่านระดับดีขึ้น กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนกัลยาณีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 43 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่เข้าขั้นการทดลอง (Pre-Experimental Design) โดยทำการทดลองหนึ่งครั้งกับกลุ่มเป้าหมาย (One-Shot Case Study) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 8 แผน ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ลักษณะแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ 3) แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ลักษณะแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ และ 4) แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลักษณะแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 14 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำนวน 43 คน มีนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 72.09 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด 2) ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนจำนวน 43 คน มีนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 74.42 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด 3) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนจำนวน 43 คน มีนักเรียนจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 83.72 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด มีคะแนนผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป

คำสำคัญ : การคิดวิเคราะห์ แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

Abstract

The objective of this research were: 1) to study learning achievement of grade 6 students by using constructivist learning approach so that 70% of students made an achievement passing criterion of 70% 2) to study analytical thinking skill of the students by using constructivist learning approach so that 70% of students passing criterion of 70% and 3) to study group working behavior of students under constructivist learning approach so that 70% of students passing criterion level "good". The target group was 43 grade 6 students of Kanlayaneewittaya School, Khon Kaen Primary Educational Service Area 1. This research was conducted in first semester of academic year 2013. The design was pre-experimental by using one-shot case study. Research instruments consisted of 1) 8 lesson plans for 12 hours which using constructivist learning approach, subject of civic culture and social life in the social studies, religion and culture Learning Strand 2) learning achievement evaluation test consisting of objective 30 items 3) analytical thinking test consisting of objective 20 items and 4) behavior observation form of students under constructivist approach and evaluation test consisting of rating scale 14 items were analyzed by calculating mean value, percentage and standard deviation to compare with given criteria.

The research findings were as follows: 1) Learning achievement of 43 students, there were 31 students or 72.09% of the total who scored above the criteria of 70% 2) Analytical thinking skill of 43 students, there were 32 students or 74.42% of the total who scored above the criteria of 70% 3) Group Working Behavior of 43 students, there were 36 students or 83.72% met the criteria which is in above level "good"

Keyword : Analytical Thinking, Constructivist, Group Working Behavior

บทนำ

เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 การศึกษา ถูกปรับเปลี่ยนจากเน้นครูเป็นสำคัญเป็นเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่ใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 [1] ในหมวดที่ 4 แนวทางการจัดการศึกษา “ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนทุกคนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 [2] ในหลักการข้อที่ 5 ที่ระบุว่า “เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” แสดงให้เห็นว่า ปัจจุบันประเทศไทยกำลังให้ความสำคัญกับการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

การคิดวิเคราะห์ เป็นหนึ่งในความสามารถในการคิดของสมรรถนะสำคัญ 5 ประการในข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม [2] ซึ่งการคิดวิเคราะห์นี้เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมากต่อเด็กไทย เพราะการคิดวิเคราะห์จะเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการดำรงชีวิต บุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จะมีความสามารถในด้านอื่นๆ เหนือกว่าบุคคลอื่นๆ ทั้งทางด้านสติปัญญาและการดำเนินชีวิต [5] ในมาตรา 24 ได้กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสำคัญในเรื่องการจัดกิจกรรม โดยให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสำหรับผู้เรียน กำหนดไว้ชัดเจนว่า “ให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์” ดังนั้น ครูจึงต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้ใช้

การคิดวิเคราะห์ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยหน่วยงานหลายหน่วยงาน ได้ลงข้อสรุปว่า เด็กไทยคิดไม่เป็นไม่ว่าจะเป็นการคิดแบบเหตุผล คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ จากผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมายังไม่สามารถแก้ไข ปัญหาการคิดของเด็กไทยได้ ปัญหาด้านการคิดวิเคราะห์ของเด็กไทยจึงควรได้รับการแก้ไขแบบเร่งด่วน [6]

นอกจากการคิดวิเคราะห์แล้ว สมรรถนะสำคัญที่มีความจำเป็นก็คือ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 [2] ได้ระบุไว้ว่า “ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตการเรียนรู้ของตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลกับการจัดการปัญหา และความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น” กล่าวได้ว่า เป็นความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข งานวิจัยของ ติศนา แคมมณี และคณะ [3] สรุปว่า การใช้กระบวนการทำงานกลุ่มในการจัดการเรียนการสอน จะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะและทัศนคติที่ดีต่อการรวมกลุ่ม ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจและเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น การเรียนก็เป็นไปอย่างสนุกสนาน ทำให้จดจำเนื้อหาได้ง่ายและนานขึ้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เป็นสาระที่ว่าด้วยระบบการเมืองการปกครอง ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปณิธานค่านิยมด้านประชาธิปไตย อันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิหน้าที่ เสรีภาพ การดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก จะเห็นได้ว่าเป็นเนื้อหาที่ต้องมีการใช้ทักษะการคิด โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ปัญหาของการสอนสังคมศึกษาเกิดจากครูผู้สอนสอนโดยวิธีการบรรยาย ไม่ได้สอนให้เด็กคิด [7] ดังนั้น ครูจึงต้องเปลี่ยนวิธีการและพยายามหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ทักษะการคิดวิเคราะห์มากกว่าการท่องจำ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญมากที่จะส่งผลให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทำการวิจัยเพื่อหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์มากกว่าการท่องจำ อีกทั้งต้องการเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทมากขึ้นในการเรียน และการทำงานกลุ่ม ด้วยวิธีการให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ที่เชื่อว่า ความรู้ (Knowledge) คือ การสร้างโครงสร้างความรู้ใหม่ทางปัญญา (Cognitive restructuring) จากประสบการณ์เดิมและโครงสร้างเดิมที่มีอยู่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์จะยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ให้นักเรียนร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. เพื่อศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ให้นักเรียนร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไป

3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ให้นักเรียนร้อยละ 70 ผ่านระดับดีขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **กลุ่มเป้าหมาย** ได้แก่ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกัลยาณีวิทย์วิทยาสันักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 43 คน

2. **รูปแบบการวิจัย** เป็นการวิจัยแบบไม่เข้าขั้นการทดลอง (Pre-Experimental Design) โดยทำการทดลองหนึ่งครั้งกับกลุ่มเป้าหมาย (One-Shot Case Study)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

- 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์

- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดวิเคราะห์ และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน

4. **เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย** กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม จำนวน 3 หน่วย คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เข้าใจกฎหมายไม่สายเกินแก้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 อยู่อย่างไทย และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อยู่ร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งดี

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 5.1 แผนการจัดการเรียนรู้ 8 แผน จำนวน 12 ชั่วโมง

- 5.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

- 5.3 แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ลักษณะแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

5.4 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
ลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 14 ข้อ

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โดยมีขั้นตอนดังนี้

6.1 เตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนดำเนินการสอน

เตรียมความพร้อมของนักเรียนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์

6.2 ขั้นตอนการสอน

ผู้วิจัยดำเนินการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง ศาสนา และการดำเนินชีวิตในสังคม จำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลา 12 ชั่วโมง และผู้วิจัยจะทำการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนทุกครั้งที่เสร็จสิ้นแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

6.3 ขั้นตอนหลังการเรียนการสอน

เมื่อสิ้นสุดระยะการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ผู้วิจัยทำการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 20 ข้อ จากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ สรุปและอภิปรายผล

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยดำเนินการ ดังนี้

7.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภายหลังจากสอนเสร็จสิ้นทุกแผนการจัดการเรียนรู้ นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนมาตรวจให้คะแนน จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนนโดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ให้นักเรียนร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

7.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากการวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ภายหลังจากสอนเสร็จสิ้น ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ นำแบบวัดทักษะ การคิดวิเคราะห์ มาตรวจให้คะแนน จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนนโดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และข้อ ที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ให้นักเรียนร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไป

7.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ นำแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ผู้วิจัยบันทึกสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มไว้ มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยกำหนดให้นักเรียนร้อยละ 70 ผ่านระดับ ดีขึ้นไป

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

8.1 ร้อยละ (Percentage)

8.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$: Mean)

8.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดวิเคราะห์และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ พบว่า มีนักเรียนจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 72.09 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

1.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ พบว่า มีนักเรียนจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 74.42 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

1.3 พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด คอนสตรัคติวิสต์ พบว่า มีนักเรียนจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 83.72 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

2. อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ พบว่า นักเรียนจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 72.09 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 70 ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง [9] กล่าวว่า พื้นฐานของทฤษฎีแนวคิดคอนสตรัคติวิซึม ที่นำมา

ใช้บนพื้นฐานการสร้างความรู้เกิดขึ้นภายในตน ความรู้เกิดจากสมองและสติปัญญา และการที่ผู้เรียนจะสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้นั้น ครูจะต้องเข้าไปมีบทบาทในการจัดสถานการณ์ที่แปลกใหม่เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระหายใคร่รู้ ดังที่ [4] กล่าวว่า การเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างความรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ จะต้องอยู่ในลักษณะที่มีการตื่นตัว (Active Process) ผู้สอนควรจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ระดมสมอง ศึกษาจากใบความรู้ สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งจะมีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วโดยผู้สอนจะเป็นผู้ช่วยเหลือ มีการตรวจสอบความรู้ใหม่ ซึ่งสามารถกระทำได้ทั้งการตรวจสอบกันเอง ระหว่างกลุ่มหรือผู้สอนช่วยเหลือในการตรวจสอบความรู้ใหม่

2.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ พบว่า นักเรียนจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 74.42 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 70 ทั้งนี้ เนื่องจากครูกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน ซึ่งนักเรียนแต่ละคนย่อมมีประสบการณ์เดิมที่แตกต่างกัน เมื่อครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นของตนโดยการผนวกเอาประสบการณ์เดิมกับเนื้อหาใหม่ที่ได้รับ จึงเกิดความคิดเห็นที่แตกต่างและหลากหลาย นักเรียนจะนำความคิดเห็นของเพื่อนร่วมกลุ่มมาเชื่อมโยงกับ ความคิดเห็นของตน จากนั้นนักเรียนจะสร้างความคิดขึ้นมาใหม่พร้อมกับประเมินความคิดว่า ความคิดที่เกิดขึ้นมานั้นนั้นถูกต้องหรือไม่เมื่อนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติตามการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์อย่างต่อเนื่องจึงส่งผลให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับ [10] ที่กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ เกิดจากการรวมกัน

ของทัศนคติ ความรู้และทักษะโดยทัศนคติเป็นการแสดงออกทางจิตใจ ต้องการสืบค้นปัญหาที่มีอยู่ให้กระจ่าง ความรู้นั้นเกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผลในการประเมินสถานการณ์ การสรุปความอย่างเที่ยงตรงและการเข้าใจในความเป็นนามธรรม ส่วนทักษะจะเป็นการประยุกต์รวมอยู่ในทัศนคติและความรู้

2.3 พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด คอนสตรัคติวิสต์พบว่า นักเรียนจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 83.72 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป ทั้งนี้ เนื่องจาก การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะหลายด้านในเวลาเดียวกัน ได้แก่ ด้านการแสดงความคิดเห็นในการทำงานกลุ่ม ด้านการรับผิดชอบงานกลุ่ม และในด้านการให้ความช่วยเหลือเพื่อนในการทำงานกลุ่ม นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเองในการแสดงความคิดเห็น ดังที่ [8] กล่าวถึงประโยชน์ของการทำงานกลุ่มไว้ว่า การทำงานกลุ่มเป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ เพื่อเกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน เช่น การยอมรับและการปฏิบัติตามมติของกลุ่ม ฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีทางความเป็นประชาธิปไตยทั้งในด้านความคิดและการกระทำ ช่วยทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ทำให้เขารู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ในการจัดการเรียนการสอนควรควบคุมเวลาให้เหมาะสมในกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติ เพราะอาจทำให้การจัดการเรียนการสอนในช่วงท้ายของกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง และไม่ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

1.2 ครูผู้สอนต้องคอยดูแลให้คำแนะนำให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนเกิดความสงสัย หรือไม่เข้าใจในเนื้อหา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการคิดแบบมีวิจารณญาณโดยใช้การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2.2 ควรมีการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.). 2546.
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. 2551.
- [3] ทิศนา ขัมมณี และคณะ. **การทดลองใช้รูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียนประถมศึกษา.** รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2530.
- [4] ทิศนา ขัมมณี. **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2548.
- [5] ประพนธ์ศิริ สุเสารัจ. **การพัฒนาการคิด.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิควรรณคดี. 2551.

- [6] ปิยะมาลย์ ระดามาศย์. การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระประวัติศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสืบสวนสอบสวน (GI). วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2555.
- [7] พรทิพา พิกุลกลิ่น. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มกับการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. 2552.
- [8] สิริวรรณ ศรีพหล. รูปแบบการสอนที่เน้นการเรียนรู้เป็นกลุ่ม. ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีทางการสอน. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2536.
- [9] เอกศักดิ์ ยุกตะนันท์. การสอนปรัชญาตามแนวการสอนแบบคิดวิชาการวิจารณ์และตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้แบบคอนสตรัคติวิซึ่ม JI TC. วารสารส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (พ.ค.-ส.ค. 2542) หน้า 30-38. 2542.
- [10] Watson, G.; & Glaser, E.M. Critical Thinking Appraisal : Manual for forms. New York : Horcourt, Brace and World. 1964.